

Hinduismul

- Hinduismul este o religie care isi are originile in India, fiind una dintre cele mai vechi religii ale lumii si avand o varsta de cca. 3500-4000 de ani. Cuvantul *hindus* provine din limba sanscrita, de la termenul “sindhu” (râu, mai precis râul Indus), nume dat de poporul persan celor care proveneau din tara Indusului.

Hinduismul

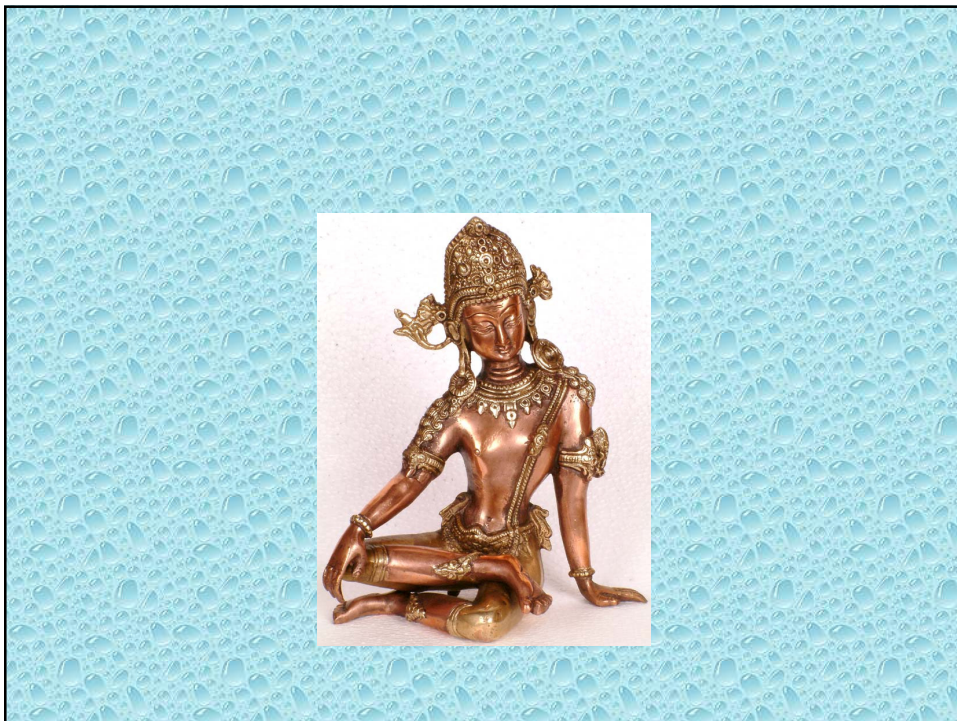
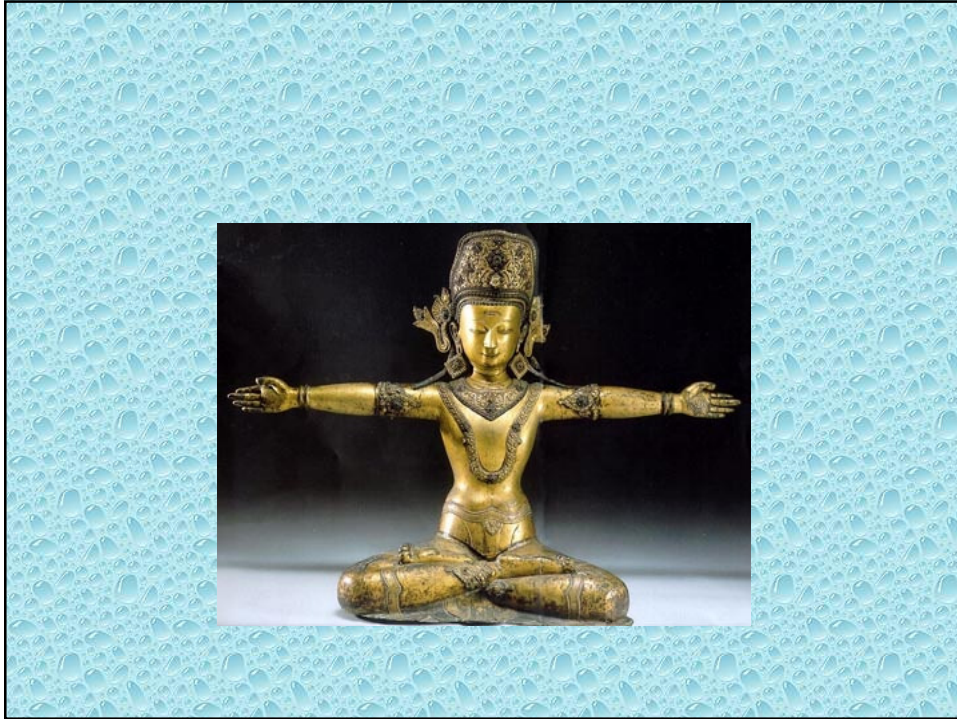
- Hinduismul a început să crească în importanță în jurul anului 2000 î.H., când arienii au cucerit Valea Indusului, aducându-și aici religia lor, o religie a imnurilor, rugăciunilor și cântărilor care au fost scrise cu timpul în ceea ce se numește acum literatura Vedică (1500-1100 îH). Zeul specific era Indra, zeu al tunetului (cf. Thor), înfățișat adesea cu barbă roșie...

Hinduismul

- Hindușii însiși își definesc comunitatea ca “cei ce cred în Vede”, sau “cei ce urmează Legea (Dharma) celor patru clase (varanas) și urcă pe treptele vieții (ashramas)”. Sau, simplu, *sanatana Dharma*, “Legea eternă”. Literatură vedică este considerată „înțelepciune revelată”, fiind sacră (Walter Martin, *Împărăția Cultelor Eretice*, p. 443; Fritz Ridenour, *De fapt care este diferența*, p. 70)

Indra – mască de lemn

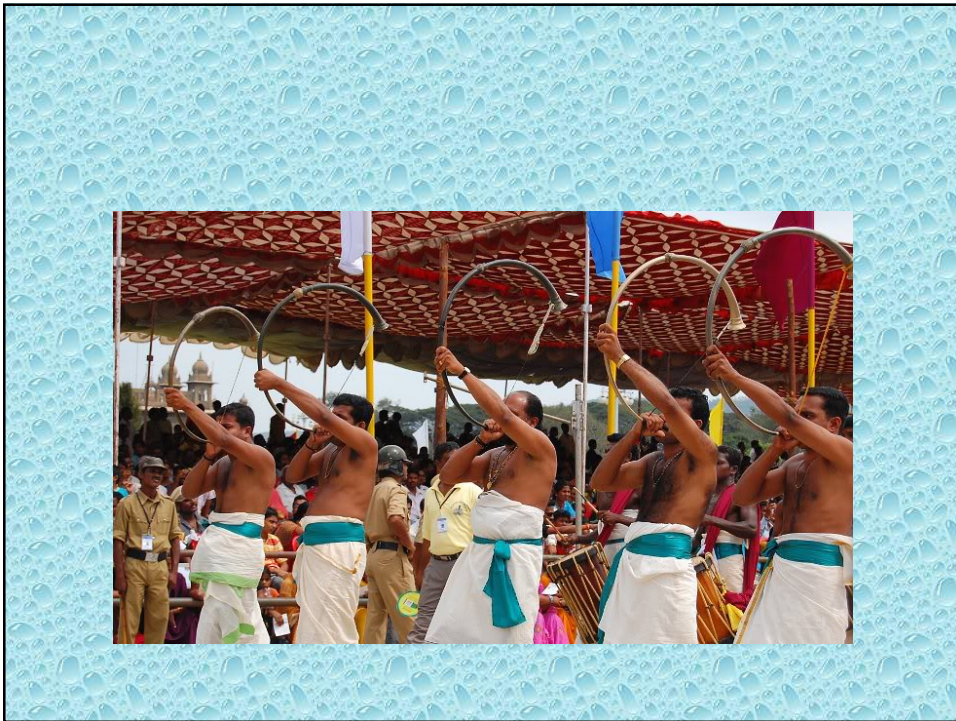

Indra e zeul care i-a invins pe Asura

Hinduismul, azi

- Hinduismul are aproximativ 700 milioane de credincioși – acestia fiind concentrați pe aproape întreaga suprafață a Indiei (însușind cca. 65% din totalul adeptilor), dar și răspândiți în diverse alte zone ale pământului (cca. 35%). Prin capacitatea de a adopta, de a integra diverse influențe, hinduismul este o *religie sincretică* și o *religie deschisă*.

Pesterile Ellora

Dhara Devi

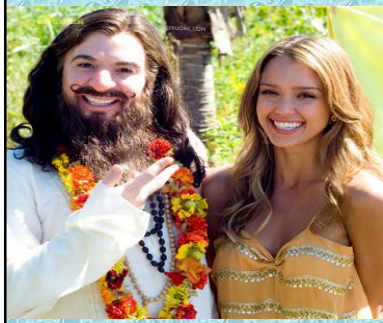
Khajuraho

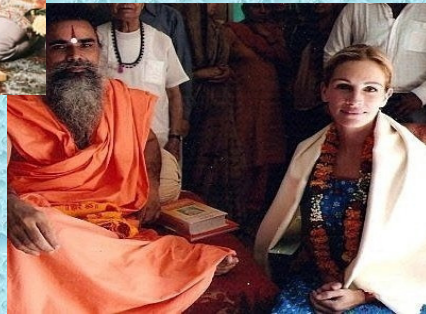
Templu hindus în Ottawa

▪ The Beatles

▪ Jessica Alba

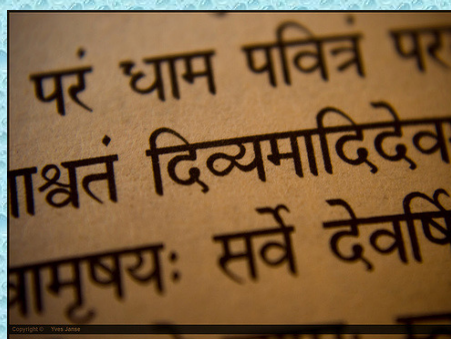
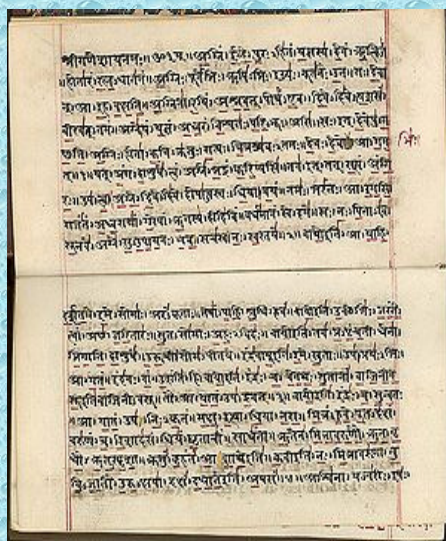

▪ Julia Roberts

Scripturile hinduse

- **Scripturile Hinduse**
- Autoritatea canonica suprema pentru toti hindusii sunt **Vedele**, o serie de patru colecții de imnuri, aranjate pe autori și subiecte, ce datează din perioada 1500-1000 î.Hr, și au fost compuse într-o formă arhaică a limbii sanscrite.

Rig Veda

Scripturile hinduse

- Patru **Vede**: *Rig-Veda*, *Yajur-Veda*, *Sama-Veda*, *Atharva-Veda* toate cele patru scrieri au fost memorate și transmise pe cale orală. Ele nu au fost puse în scris decât în secolele 4-6 dH, când alfabetul Brahmi s-a răspândit în India (perioada Gupta). Cele mai vechi manuscrise datează în perioada de mijloc a evului mediu.

Scripturile hinduse

- Datorită vehiculării îndelungate pe cale orală, există mai multe variante ale Vedelor (Padapatha, Samhitapatha), și evidente urme de redactare și adăugire. Limba Vedelor indică influențe iraniene străvechi (de exemplu, similitudini cu Zend Avesta), iar imnurile fac referințe la cucerirea Indusului de către invadatorii arieni (2000-1500 îH)

Scripturile hinduse

În Rig Veda sunt referințe că populația de culoare închisă, Dasyus, a fost cucertită de Manu, sub puterea lui Indra, zeul arian, RV 1.53). Conform invataturilor indiene, Vedele sunt considerate apaurușeya (“creatii non-umane”).

Scripturile hinduse

- *Rig-Veda* (sau Veda Imnurilor) contine 1028 de imnuri; acestea erau recitate de un preot in timpul jertfelor, prin intermediul lor invocandu-se zeitatile.
- *Sama-Veda* are 1810 versuri, cântece și melodii pentru preoți. Cu exceptia a 75 de versuri, toate celelalte se afla si in Rig-Veda.

Scripturile hinduse

- *Yajur-Veda* conține incantații folosite în cadrul jertfelor. Textul ei este împărțit în două secțiuni: *Veda albă* (shukla veda) și *Veda neagră* (krishna veda); prima parte conținând texte scripturistice, iar a doua instrucțiuni privind oficierea jertfelor.

Scripturile hinduse

- *Atharva-Veda* este formată din 731 de imnuri cu caracter magic. Această colecție este una aparte pentru că prezintă un caracter mistic foarte accentuat, în mare parte bazându-se pe teorii speculative.

Scripturile hinduse

- Scrierile **śruti** (“ceea ce a fost auzit de la zei”), in aceasta categorie fiind incluse
- *Brahmana* (sec. X-VII îH, scrieri despre jertfe și ritualuri),
- *Upanishadele* (sec. V-IV, meditatii filozofico-mistice asupra sensului existentei și a naturii universului),

Scripturile hinduse

- *Smirti* (o colectie ce include doua povestiri sanscrite: *Mahabharata* și *Ramayana*, cele 18 mari *Purane* și multe alte *Purane* subordonate, și multe *Dharmashastre* și *Dharmasutre*, dintre care una îi este atribuita lui Manu (primul om pe pamant, in credinta hindusă) și care este cea mai frecvent citată).

Scripturile hinduse

- Upanishadele datează din aproximativ anii 600-500 îH, și completează Vedele, încercând în același timp să instaureze un nou spirit – cel al contemplației – prin care jertfelor le este diminuată valoarea, în favoarea meditației. În mod special, ele sprijină învățătura reîncarnării.

Scripturile hinduse

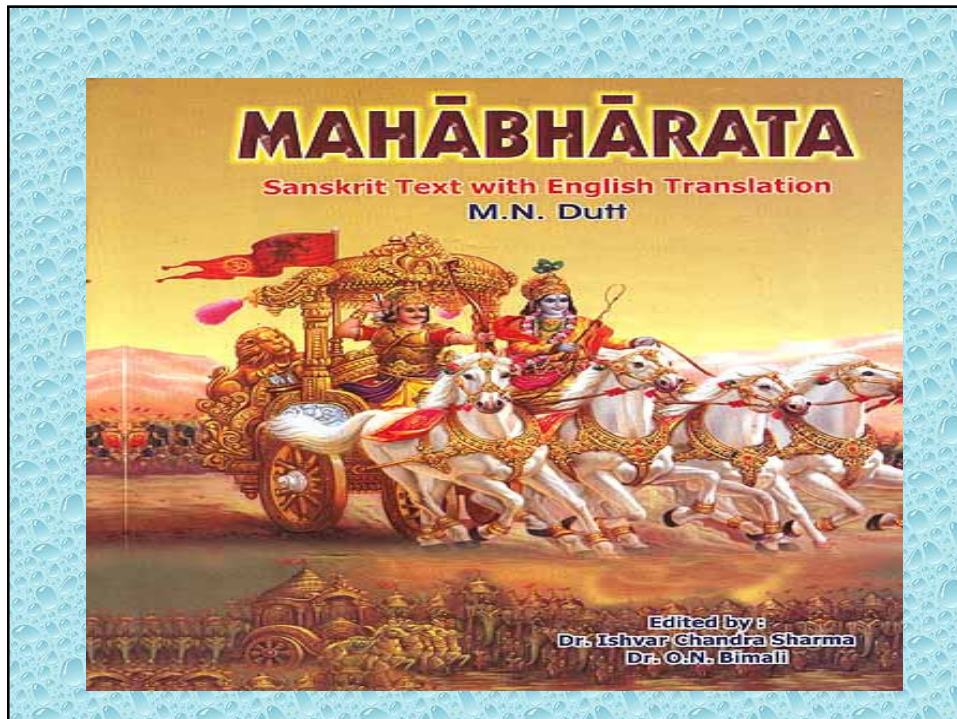
- Cele 18 Mari Purane sunt istorisiri arhaice care tratează cinci subiecte principale: creația, a doua creație, genealogia zeilor și a sfinților, descrierea perioadelor marilor patriarhi și istoria familiilor regale.

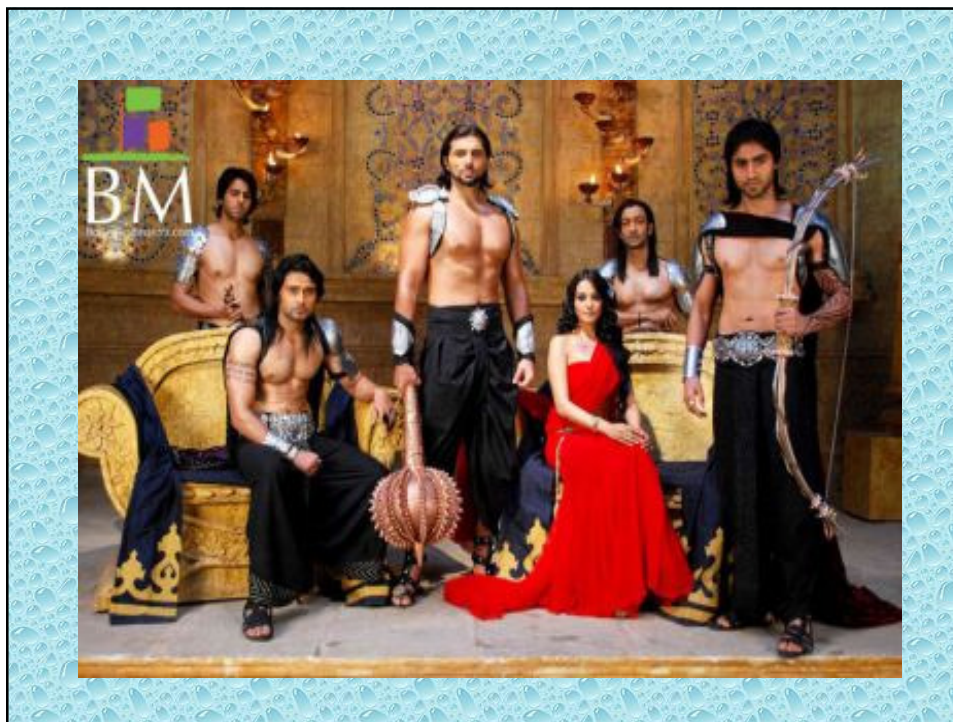
Scripturile hinduse

- *Mahabharata* si *Ramayana* sunt doua povestiri ce se aseamana destul de mult cu celebrele epopei ale Greciei Antice: *Iliada* si *Odiseea*.

- *Ramayana* are 24.000 de distihuri despre faptele de vitejie ale lui Rama-chandra, dragostea lui pentru sotia sa Sita, violul Sitei savarsit de Ravana, regele demon al Ceylonului, razboiul intreprins de Rama si maimuțele aliate impotriva lui Ravana, distrugerea acestuia, salvarea Sitei, repunerea lui Rama pe tronul Ayodhya, gelozia sa si alungarea Sitei. In India si Asia de Sud-Est, această poveste a triumfului binelui asupra raului este jucată în fiecare an.

- *Mahabharata* contine 220.000 de versuri, fiind atribuita lui Krishna Dwaipayana, cel care a aranjat Vedele. Tema principala este lupta dintre doua familii descendente din Kaurava prin Bharata: kauravas (condusi de Duryodhana) si pandavas (condusi de Yudhishtira). Zeul Vishnu apare sub chipul lui Krishna, prietenul celor cinci frați Pandava. Fratii sunt eroii marii batalii. Krishna își ține un mesaj vestit, în această lucrare, numit Bhagavad Gita, - în fata lui Arjuna, înaintea bataliei.

Credința hindusă

- S-ar putea argumenta că hinduismul este la bază monoteist, adică invită la credința în Marele Zeu - Brahman, "Absolutul" - care conduce lumea cu ajutorul unor zei inferiori, asimilați în timpurile moderne îngerilor. De fapt, există mai multe feluri de hinduism: monist, dualist (materie și spirit), și politeist. În hinduism se pot distinge câteva curente principale:

Credința hindusă

- **1. Moniștii abstracti**, care accentuează unitatea filozofică a universului în locul ideilor religioase sau teiste.

Credința hindusă

- **La moniștii abstracti, Brahman** este zeul, sau realitatea ultimă, supremă, zeul creator. **Atman** este forța derivată din Brahman care asigură existența sufletului, a individualității, conștiința. În fiecare individ sau lucru există o scânteie de Brahman, iar scânteia se numește Atman.

Credința hindusă

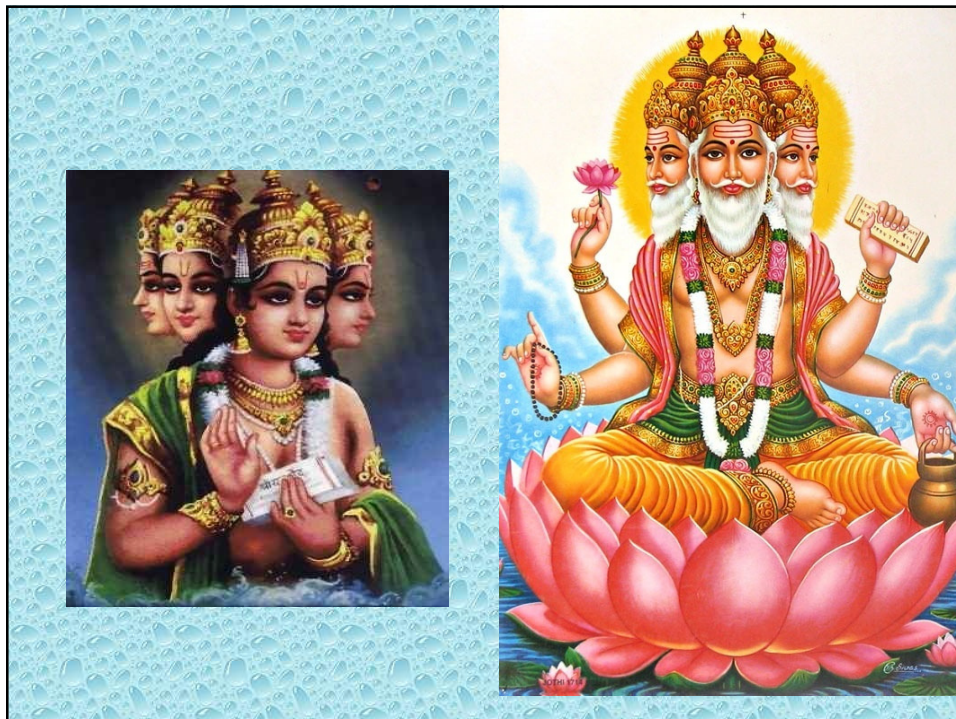
- Legea universală, care asigură ordinea universului se numește **Dharma**. Ca să ajungi la nivelul spiritual superior, ultim, trebuie să folosești cele trei căi:
 - devoțiune (**bhakti**),
 - acțiune (**karma**),
 - cunoaștere (**jnana**).

Credința hindusă

- **Calea devoțiunii**, înseamnă închinare la Brahman sau avatarurile sale, prin închinare individuală și familială, prin îngrijirea statuii zeului (**puja**).

Credința hindusă

- Calea acțiunii (**karma**) se bazează pe sistemul de 4 caste. Păstrarea sistemului însemna dreptul reîncarnări într-o castă superioară, iar în final, dreptul de a accede la lumea zeilor. Nepăstrarea sistemului însemna retrogradare.
- Calea cunoașterii (**jnana**), însemna inițiere, studiu, meditație, disciplină de tip yoga. Învățătorii se numesc guru.

Brahma, Vishnu, Shiva

Credința hindusă

- La nivel fundamental există o legătură între cei trei zei principali, Brahma, Vishnu, Shiva. Când Vishnu, protectorul, se trezește din meditație, Brahma, creatorul, renaște și recreează lumea. Shiva este zeul creației și al distrugerii. Ei trei au creat lumea ca printr-un joc, sau un dans (**lila**). Ceea ce e o distracție pentru zei, este destin pentru om.

Credința hindusă

- 2. **Adeptii lui Vishnu**, care sunt devotați închinării în diferite feluri înaintea zeului Vishnu ca formă supremă a divinității, expresie a meditației și a sacrificiului, a protecției. Vishnu are mai multe întrupări (avataruri), dintre care Krishna este cea mai importantă..

Krishna, avatarul lui Vishnu

Krishna, avatarul lui Vishnu

Credința hindusă

- Celelalte avataruri sunt: Matsya, peștele; Kurma, broasca țestoasă; Varaha, mistrețul; Narasimha, omul-leu; Vamana, piticul; Parasurama, „Rama cu securea”, Rama, prințul; Chiar și Buda este avatar, ultimul avatar istoric; *Kalki, avatarul care va veni*. Soția lui Vishnu, sau partea sa feminină, este Lakshmi. Vishnu păzește ordinea universului.

Credința hindusă

- **3. Adepții lui Shiva**, devotați închinării înaintea zeului Shiva. Partea feminină a lui Shiva este Parvati. Shiva este diferit de Vishnu, și este adesea privit ca zeu al distrugerii. Natura sa are o parte întunecată și feroce, care pare să provină de la Rudra, zeul vedic al muntelui și al furtunilor.

Credința hindusă

- Deseori, Shiva este reprezentat ca stăpânind în locuri întunecate, înconjurat de spirite malefice, purtând o ghirlandă de cranii, alteori ca un ascet în meditație, meditând așezat peste trupuri arse. Preoții își fac răni în timpul jertfelor.
-
- Walter Martin, op. cit. , p. 445

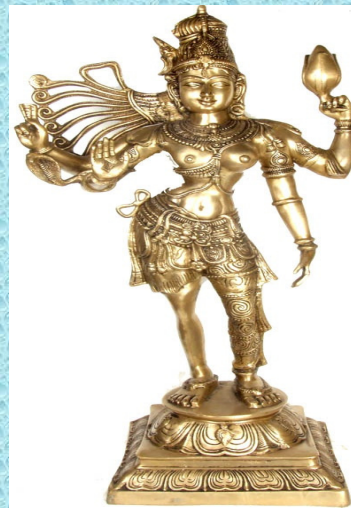
Shiva

Templu din Kajuraho-Kandariya- Mahadevi

Shiva ardanishvara

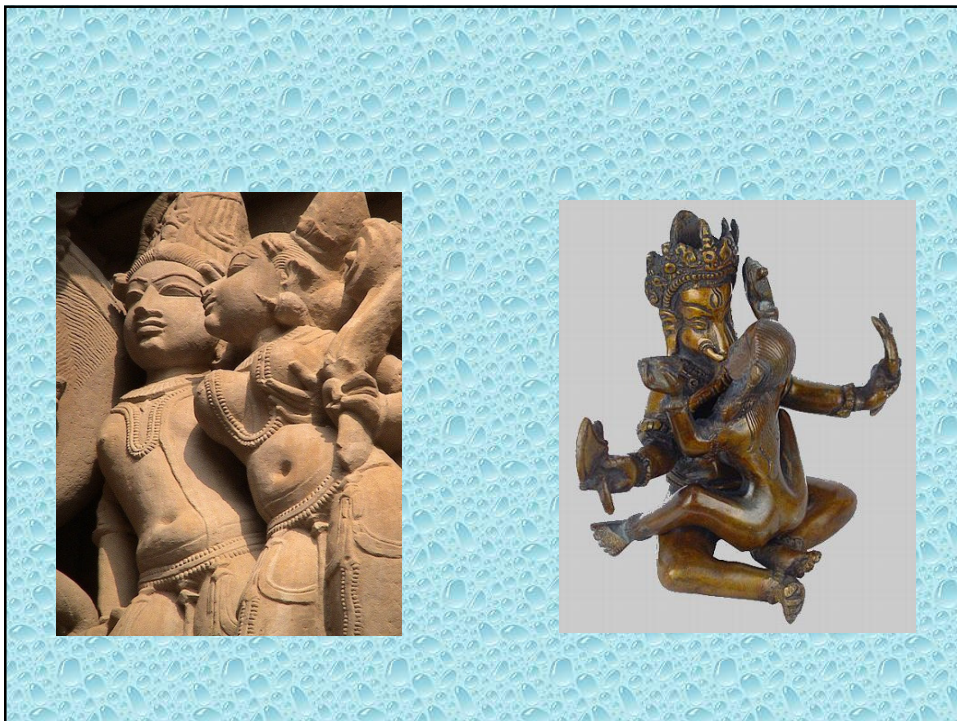
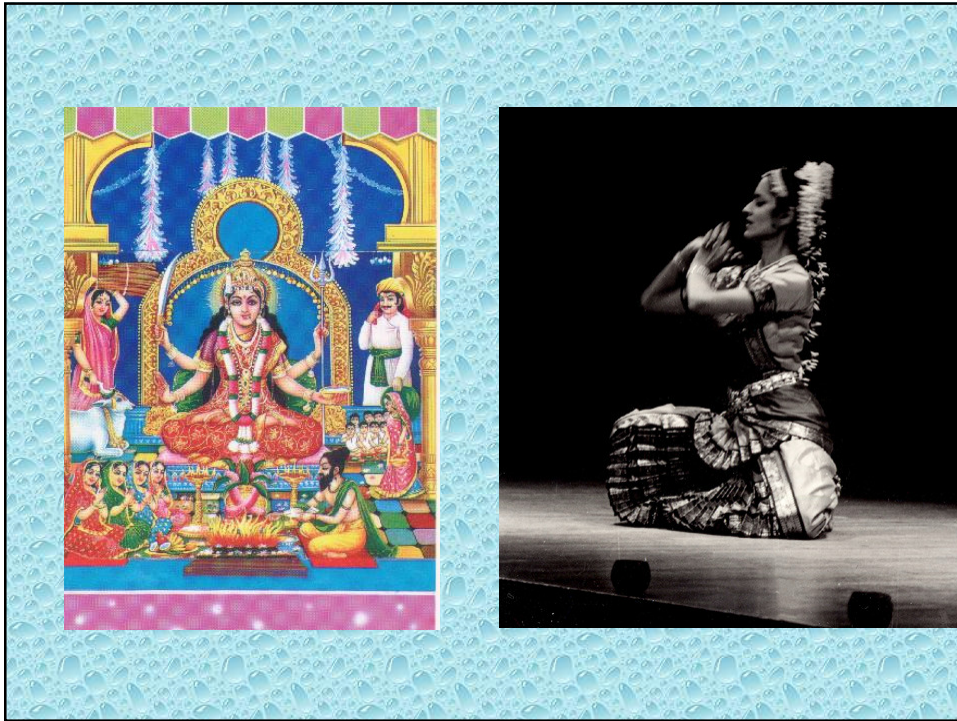

Shiva+Shakti

Credința hindusă

- **4. Adepții zeiței Shakti**, zeița mamă, creatoare a universului. Ea reprezintă energia feminină Prakriti, care este identică cu cea a lui Shiva și Vishnu. Și ea are forme respingătoare sau pline de grație (Durga, Kali, Parvati, Uma).

Credința hindusă

- Lista zeilor venerație este mult mai lungă și include zei cum sunt Ganesh, zeul-elefant, Hanuman, zeul-maimuta, Surya, zeul-soare, etc.

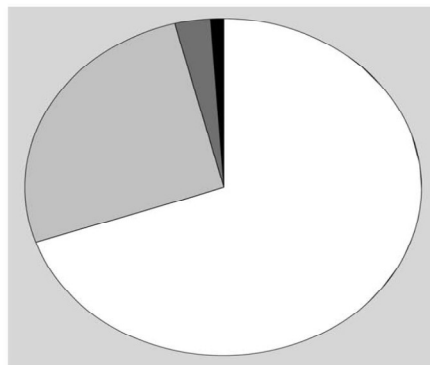
Hanuman

Ganesh

Estimated World Membership of 4 of the Most Important Branches of Hinduism

□	Vaishnavites	580,000,000
■	Shaivites	220,000,000
■	Neo-Hindus / reform Hindus	22,000,000
■	Veerashaivas (Lingayats)	10,000,000

Societatea hindusa

- **4 Caste.** Conform legendei, din capul, brațele, coapsele și picioarele zeului creator Brahma au ieșit patru clase (caste) : Brahmanii sau preoții, Kșatria sau războinicii și nobilii, Vaișia sau țăranii, și Șudra sau sclavii. Primele trei clase se puteau bucura de tot ce oferea religia lor, pe când ultimilor nu le era permis nici măcar să asculte citirea Vedelor.

Societatea hindusa

- Existența castelor este afirmată de scrierile sacre. Bhagavad Gita, 4.13, spune:
- „Cele patru caste au fost create de mine, potrivit diferențelor Guna și Karma”
- Fritz Ridenour, op. cit. , p. 71

Societatea hindusa

- Bhagavad Gita, 18.41, spune
- „Despre Brahmanas, Kshatriyas și Vaishyas, ca și despre Sudras, O, Arjuna, datoriile lor le sunt distribuite conform calităților înnăscute ale propriei lor naturi”.

Doi brahmani: Brigu si Bharadwaja

- Brigu spune: „Creatorul a creat ființe umane în patru categorii, Brahmanas, Kshatriyas, Vaisyas și Sudras. Fața Brahmanilor e albă, a celor din Kshatriya este roșie, a celor din Vaisya e galbenă, iar a celor din Sudra este neagră.”.

Doi brahmani: Brigu si Bharadwaja

Ceea ce vrea să spună acest pasaj este că Brahmanii au bunătatea (Sattwa), ceilalți au atributul pasiunii (Rajas), ceilalți au un ameste de bunătate și pasiune (Sattwa și Rajas), iar ultima categorie are întunericul (Tamas). Bharadwaja contestă aceste atribute, spunând că toți oamenii au defecte și calități, pasiune și bunătate, sau răutate

Yoga

- **Yukti** în sanscrită înseamnă jug sau uniune. Primele reguli ale disciplinei yoga au apărut în sec. II îH, scrise de Pataniali. În vest, a fost privită mai mult ca o formă de exercițiu fizic, de relaxare, decât ca o disciplină spirituală pentru toată viața.

Yoga

- Sunt mai multe tipuri de yoga, hatha, raja, karma, bhakti, jnana, tantra. Hatha yoga este o disciplină a trupului. Raja yoha is disciplina renunțării la sine, a simplității. Karma yoga este disciplina slujirii altora, a compasiunii. Bhakti yoga este disciplina închinării, a iubirii lui Dumnezeu. Jnana yoga este disciplina gândirii, a discernerii. Tantra yoga conduce la ritual de închinare, la o folosire a senzualității în închinare.

Yoga

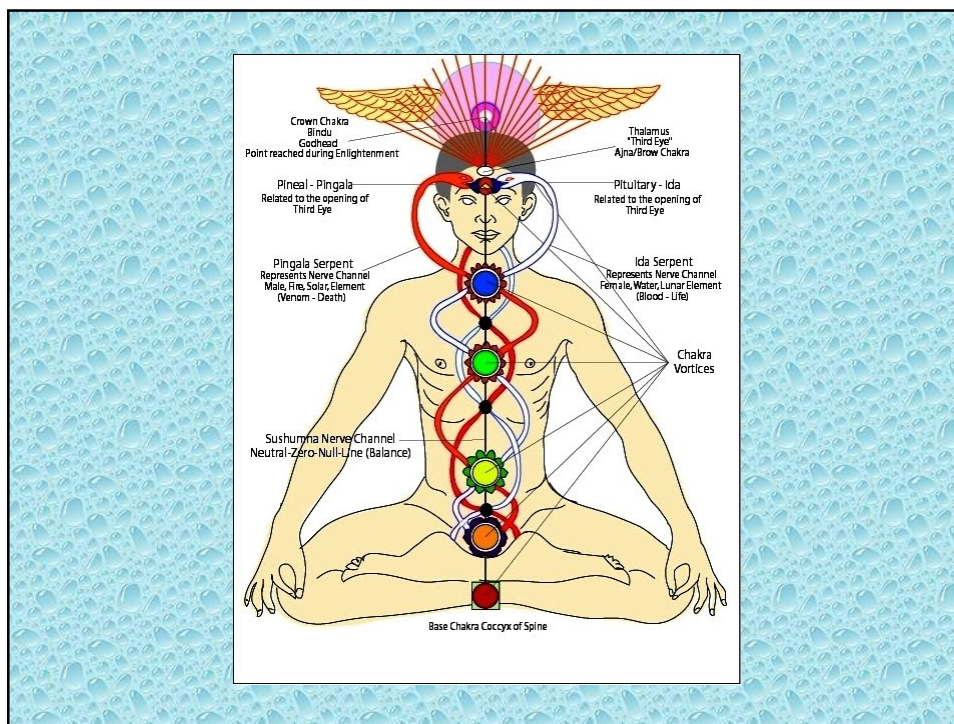
- Cele trei metode folosite în yoga:
- **Asana**- poziții ale trupului ce favorizează circulația energiei
- **Pranayama**- controlul respirației
- **Mantra** – rostirea unui cuvânt sau succesiune de cuvinte prin care să intre în comuniune cu energiile lumii spirituale: om –viață, shrim – abundență,

Sursa de viață – OM ...

Yoga

- Yoga, nu e un exercițiu fizic în sine – și atât; este un sistem spiritual care folosește exercițiul fizic și merge spre relaxare, concentrare și meditație filosofică, iar în final spre închinare la zeitățile hinduse.

- În mijlocul unei astfel de varietăți de puncte teologice, ce mai rămâne ca fiind esența credinței hinduse ? Cu certitudine doctrina renașterii și cea a unui suflet etern. Imaginea lumii ca locul unde duhul nemuritor al omului este implicat la nesfârșit în ciclul reîncarnărilor a dominat imaginația indiană timp de aproape trei milenii

- În plus , de-a lungul unei lungi perioade de timp, un sistem social complex a dat formă religiei actuale a Indiei.
- Ninan H. Smart, *The Religious Experience of Mankind*, 155, 156
- Cei trei H contemporani: hindu, hindi, hindustan (religie, limbă, cultura). Hindutva: a fi hindus. Hindușism...

Adaptări moderne

- RHAMANANDA- 1400-1470 d. Hr.
- - I-a învățat să se închine la *Rhama*, avatar al lui *Vișnu*. A fost un fel de reformator, i-a învățat pe oameni nu în sanscrită, ci în limba lor obișnuită.
- - Iubește umanitatea și a încercat să o salveze prin întruparea în *Rhama*.
- - El a atacat împărțirea pe caste.

Adaptări moderne

- KAITANIA (1486- 1553)
- - Se închina lui Krișna, alt avatar al lui Vișnu. L-a declarat ca manifestarea supremă a divinului și a identificat în El toate calitățile divinității, zeității.

Adaptări moderne

- RAMMOHAN ROI (1772- 1833)
- Preot brahmin, educat în sanscrită, engleză, persană. A avut o învățătură cu caracter reformat, modernist, a avut o contribuție în crearea unei forme moderne de Hinduism, mai puțin legată de tradiție și mai multe culte. A cunoscut influența Imperiului englez. Era strict monoteist, îl admira pe Isus, dar nu – L considera divin.

- El credea că Hinduismul a fost la origine o religie a moralității și monoteismului, dar a fost coruptă de-a lungul vremii. El a înființat Brahma Samaj, Adunarea lui Dumnezeu, în încercarea de a scoate în evidență asemănările cu normele morale ale creștinismului vestic. A condamnat politeismul, imaginile, sistemul de castă, practica sati – a arderii soțiilor la moarte soților lor.

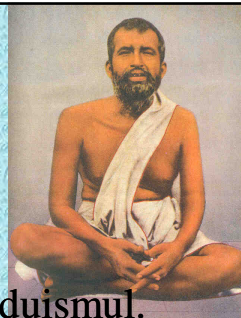
- A început să publice Vedele în traduceri accesibile ale limbilor vorbite, în loc să le publice în sanscrită.
- Succesorul lui Rammohan Roy, Keshub Chander Sen a devenit creștin.

Adaptări moderne

- **DAYANANDA SARASVATI (1824-1883)**
- A fondat Arya Samaj, și a i-a încurajat pe hinduși să se întoarcă la Vede. El afirmă superioritatea Vedelor față de creștinismul vestic. Vedele ar putea să includă și știința vestică și creștinismul. Hindușii nu au de ce să se simtă inferiori vesticilor.

Adaptări moderne

- RAMA KRISHNA (1836- 1886)
- Reformator ce trezește la viață hinduismul. Era considerat un geniu, sfânt, iluminat, numit *Paramahansa*- Lebăda Supremă. A început să învețe că toate religiile conduc la același zeu (monoteismul, hinduismul, creștinismul). A înființat misiunea *Ramakrishna*, care să-i ducă învățătura mai departe.

Adaptări moderne

- SWAMI VIVEKANANDA (1836- 1902)
- Apostolul Indiei în lumea vestică. A avut o influență puternică asupra societății americane. După moartea lui Ramakrishna a călătorit și a predicat învățătura acestuia.
- Era împotriva sistemului de caste. Susține femeia și copilul. Recomanda știința și tehnologia vestică. Punea accent pe filosofia Vedanta.

- Organizează societăți Vedanta în toată America, a rămas ca un simbol. S-a evidențiat prin discursul vorbit într-o engleză perfectă la o conferință din 1893, și a surprins prin roba roșie cu care era îmbrăcat. Învățăturile hinduse au intrat prin oamenii educați, cei ce adoptă filosofia, știința și metodele vestice de închinare: studierea unui text la o școală duminicală, predicarea, etc.)

Adaptări moderne

- MAHARISHI MAHESH YOGI (1911-2008)
- A studiat fizica în 1941. A fost maestru al disciplinei yoga. Influență mare asupra vestului (cf. Beatles). A avut reședința în India, iar mai târziu în Elveția
- Priceput în a prezenta învățăturile hinduiste într-o formă vestică (Mc Donald- ul meditației hinduse)

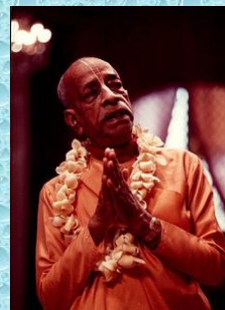

Adaptări moderne

- Învățăturile lui : meditația transcendențială, știința inteligenței creative, o metodă de practicare a disciplinei yoga, pentru o sănătate mai bună, un fel de yoga populară. Meditația transcendențială trecea drept tehnica cea mai cunoscută pentru înlăturarea stresului. A dezvoltat o gândire între filosofie și introspecție, o analiză psihologică, pentru înlăturarea stresului.

Adaptări moderne

- BAKHTIVEDANTA SWAMI PRABHUPADA (1896-1977)
- A pus bazele în 1965, International Society for Krishna's Consciousness, Societății Internaționale pentru Conștiința lui Krișna (*Hari Krișna*)
- A fost un om de succes în industria farmaceutică ce și-a dedicat viața închinării lui *Krișna*

Adaptări moderne

- A scris mult despre venirea unui avatar important al lui Vishnu, în viitor, numit *Tal Kin*. A scos o revistă- „*Înapoi la Dumnezeuire*”, denumire paralelă cu a altor reviste creștine „*Back to the Bible*”
- A stabilit temple peste tot în USA. A murit în India în 1977 după ce și-a lăsat discipoli care să conducă organizațiile lui.

BUDISMUL

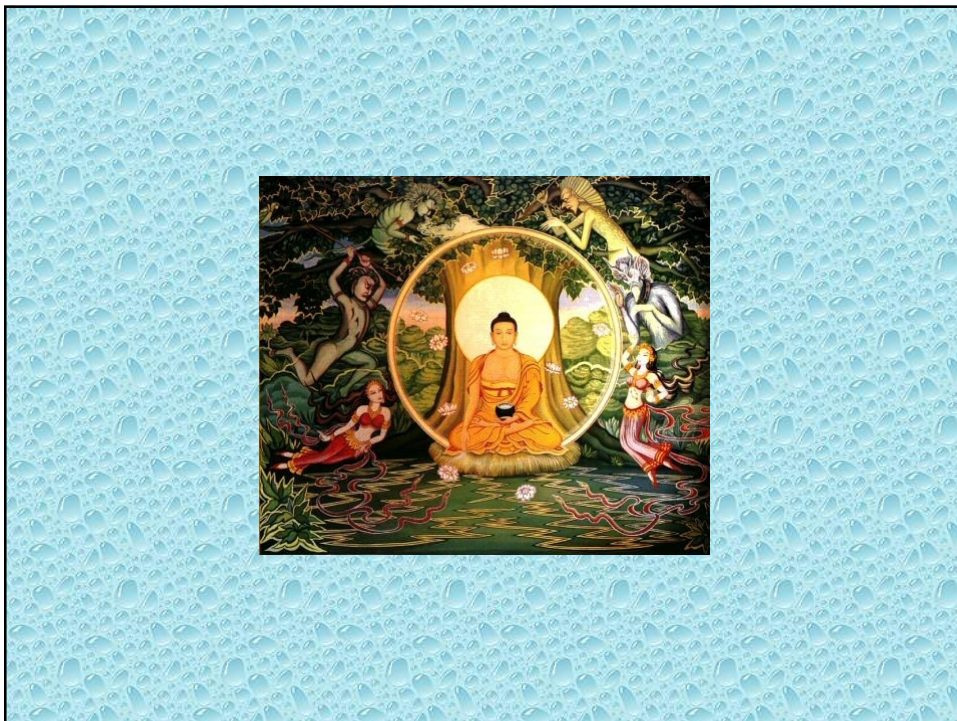
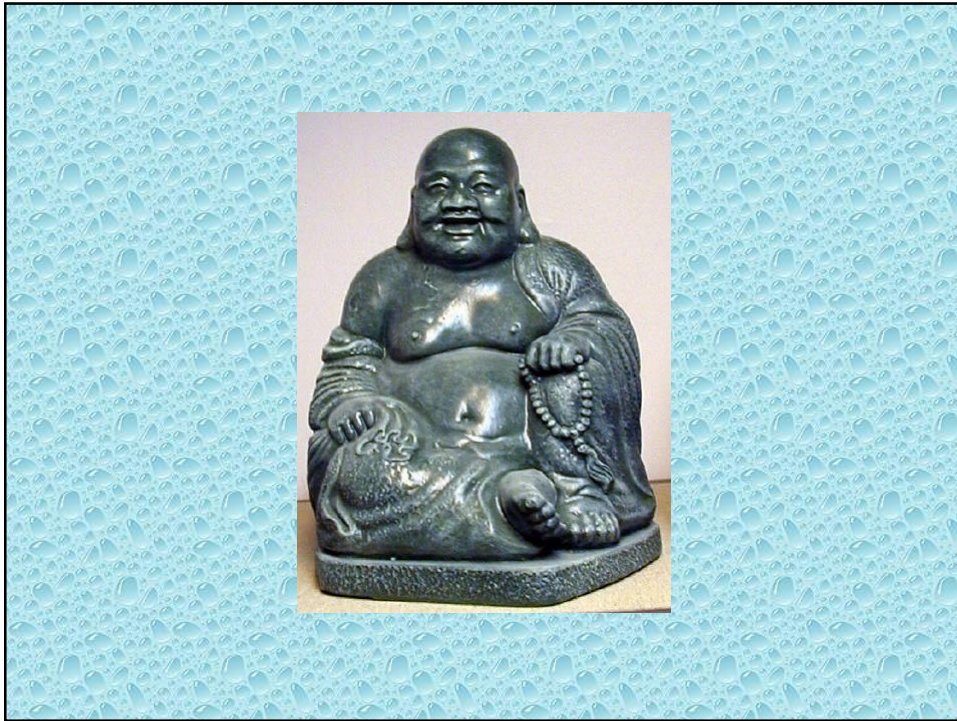
Budismul

- Conform traditiei, fondatorul buddhismului a fost Siddharta Gautama (aprox. 563-483 î.Hr.) Ceea ce se stie despre viata si doctrina sa se bazeaza pe scrierile buddhismului Theravada. Acestea au fost redactate în vechea limba pali, la vreo 400 de ani dupa moartea lui Gautama.

Budismul

- Pîna atunci,ele fusesera pastrate în memoria unor generatii succesive de discipoli (pîna în secolul al II -lea d.Hr. nu a existat nici o biografie amanuntita a lui Buda).

Buda

- Fiu al unui conducator bogat din clanul Sakya, casta militarilor, Gautama s-a nascut în sec. 6 îH, si a crescut într-un orasel de la poalele muntilor Himalaia din Nepalul de azi.

Buda

- Legenda spune că mama sa, prințesa Maha Maya, soția regelui Suddhodana, a visat un elephant mare alb, care a coborât din cer și, după ce a înconjurat-o de trei ori, a intrat în trupul ei. Brahmanii chemați să interpreteze visul au spus că se va naște un copil cu destin deosebit: dacă va sta acasă, va ajunge un mare cuceritor, dacă își va părăsi casa va ajunge un Buda, adică iluminat.

Buda

- A dus o viață îmbelșugată, ferită de grijuri, prin care tatăl a încercat să îl țină acasă. S-a căsătorit și a avut un fiu, dar în ziua când s-a născut fiul, și-a părăsit familia ca să nu fie subjugat de dorințe și idealuri pământești, și a început o viață de ascet.

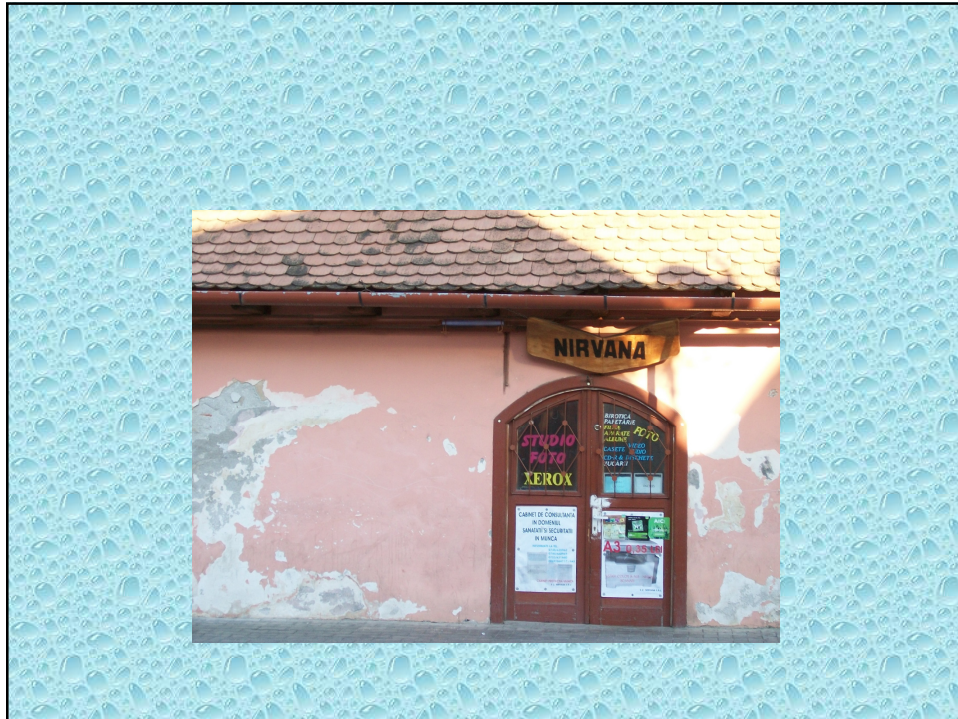
- În mod fundamental, Gautama era interesat de un răspuns la problema suferinței și, pe când stătea sub un copac de pipal, lângă râul Gaya, a primit iluminarea: a înțeles că suferința are drept cauză dorința; cu cât dorești mai puțin, suferi mai puțin. De asemenea, a început să predice îndepărtarea de dorințe și urmarea Căii Medii, între ascetism și senzualitate. Din acel moment a fost numit Gautama Buda, adică Gautama cel iluminat.

Buda

- În Benares a ținut prima sa predică, despre Roata Legii (Dharma) în fața a 5 discipoli. Grupul a crescut la 60 și s-a format ordinul călugărilor budiști. Gautama a murit la 80 de ani, iar cenușa trupului său ars a fost împărțită între clanuri și depozitată în tumuli sacri (stupa), unde s-au construit pagode.

Credinta budista

- Buda nu este atât de mult un zeu (deși a fost deificat), cât este un exemplu de urmat. Soluția dată de el și căutată de budiști este găsirea Iluminării, a înțelepciunii care te detașează de dorințe și de suferință (**Dukkha**) și te duce la fericirea, detașarea supremă, numită **Nirvana**

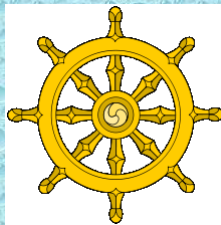

Credinta budista

- Lumea este o iluzie, distincțiile fiind nepermanente (**annika**), iar formele existente fiind lipsite de substanță și permanență (**anatta**), într-o continuă transformare. După cum se vede, și hinduismul și budismul sunt de natură empirică.

Credinta budista

- Calea de mijloc, urmând cele patru nobile adevăruri, sau Calea cu opt brațe (roata legii vieții, **Dharma**, cu opt spițe), cheamă la o viață ferită de excese, dar care nu își refuză, totuși, plăcerile.

Cele patru nobile adevaruri

- 1. Adevarul nobil al suferintei. Toată existența fizică este caracterizată de suferință.
- 2. Adevarul nobil al originii suferintei: suferința vine din dorință.

Cele patru nobile adevaruri

- 3. Adevarul nobil al suprimarii dorintei. A înceta sa doresti înseamna a înceta sa suferi.
- 4. Adevarul nobil al Căii care duce la suprimarea dorintei. Pofta dispare daca urmezi Nobila Cale Cu Opt Brate deschisa de Buda.

Calea cu 8 trepte și trei discipline

- Înțelepciune (Sanskrit: prajñā, Pāli: paññā)
- 1. Înțelegere corectă - dreaptă
- 2. Intenție corectă - dreaptă

Calea cu 8 trepte și 3 discipline

- Purtare etică (Sanskrit: śīla, Pāli: sīla)
- 3. Vorbire corectă - dreaptă
- 4. Acțiune corectă - dreaptă
- 5. Viață corectă - dreaptă

Calea cu 8 trepte și 3 discipline

- Concentrare (Sanskrit sau Pāli: samādhi)
- 6. Efort corect - dreaptă
- 7. Gândire corectă - dreaptă
- 8. Concentrare corectă - dreaptă

Spirala budistă

- Simbolul budist este spirala, calea salvării ducându-și adepții pe un drum al progresului treptat. Salvarea începe în minte, prin meditații, trece la nivelul trupului, prin disciplină, și se reîntoarce la minte, prin realizarea unei stări superioare de conștiință, de înțelepciune.

Spirala budistă

- Eul uman, sau sufletul este alcatuit din cinci elemente(skanda): trup,
- sentimente, percepții, impulsuri și conștiința
- si se afla în continua schimbare, de la o reîncarnare la alta.

Credința budistă

- Budismul este multiform. A preluat multe din hinduism și poate fi integrat în hinduism. Există un budism ateu și unul teist. În Japonia, China, Tibet, s-au dezvoltat tipuri specifice de budism.

Credința budistă

- 1) Theravada (micul vehicul al mântuirii), cea mai veche, se adresează mai ales ordinului monastic (ca moștenire de la Buda), fiind răspândit în India și în Asia de sud; 2) Mahayana (marele vehicul al mântuirii), care se adresează individului și comunităților largi (China și Japonia; 3) Vajrayana, apărută în sec. 3, este caracteristică Tibetului, și are o mistică proprie, de tip ocult.

Theravada

- Theravada este un budism ateu și pune accent pe individ. Buda este un exemplu de urmat, un om, nu o divinitate. Nirvana este o stare impersonală, un uniune cu Universul, de dizolvare în Univers. Nu există Dumnezeu pe care să îl lauzi sau să îl blamezi.

Mahayana

- Mahayana este un budism teist care pune accent pe comunitate. Importantă este atingerea stării de deificare, **bodhisatva**, aflată la îndemnânda oricui, și care se atinge prin renunțare (**bodhicitta**) și iluminare. Din acest punct de vedere, deoarece deificarea este pusă la îndemâna oricărui om, Mahayana este un fel de politeism

Mahayana

- Atingerea stării divine se face în trei pași:
- **Buda fizic** (corpul fizic al persoanei devenită buda)
- **Buda strălucitor** (corpul sufletesc, glorios, veșnic al lui buda)
- **Buda esențial** (uniunea spirituală a celor deveniți buda, o stare perfectă, veșnică).

Vayarana

- Vayarana este budismul specific Tibetului, o formă de Mahayana, și urmărește îndumnezeirea omului, unirea universului interior cu cel exterior. Prin disciplină și prin ritual, prin „pase”, călugării exteriorizează forțele interne și le transformă în forme și forțe externe, chiar în ființe externe, vizibile și audibile.

Scripturile budiste

- Se numesc sutra și diferă de la o grupare la alta. În general se împart în trei colecții, denumite și „coșuri”, cele trei coșuri (**tri pitaka**):

Scripturile budiste

- **Vinaya Pitaka**, despre disciplina monastică;
- **Sutra (Dharma) Pitaka**, despre doctrină;
- **Abhidharma Pitaka**, despre filosofie.
- **Dhammapada**, adică „Calea naturii” este textul budist cel mai vechi, atribuit lui Buda însuși, și parte importantă din canonul Theravada.

- Richard Gere și Dalai Lama

Influențe moderne ale hinduismului

- Conform lui W. Martin, în New Age ocultismul are un rol dominant și, în afară de aceasta, creștinul trebuie să înțeleagă că New Age este doar un pic mai mult decât Hinduismul: “este religia Indiei deghizată în terminologie vestică și prezentată ca o formă nouă de spiritualitate, Utopia mult așteptată” (Martin, *Împărăția Cultelor*, ch. 11).

Influențe moderne ale hinduismului

- Singura diferență este că, dacă Hinduismul respinge lumea, New Age o îmbrățișează, o caută, o acceptă.
- C.S. Lewis considera că marea bătălie se va da între Hinduism și Creștinism, ambele fiind două sisteme complexe de gândire.

Influențe moderne ale hinduismului

- De asemeni, pentru N.L. Geisler, mișcarea New Age este

“the most dangerous enemy of Christianity in the world today...more dangerous than secular humanism.”

Influențe moderne ale hinduismului

- De asemeni, se poate observa că ambele au o capacitate mare de integrare a celorlalte religii: Creștinismul îl numește pe Hristos Domn peste toți, și îi acceptă pe toți, evrei și neevrei, Hinduismul este gata să îl includă și pe Hristos între zeii și avatarii săi, în pluralismul său, și pe creștini, dacă vor renunța la unicitatea și supremația lui Hristos.

Influențe moderne ale hinduismului

- În secolele 19-20 Hinduismul a inversat misiunea creștină protestantă în India și a început după modelul acesteia, o misionare intensă a lumii vestice prin folosirea modelului studiilor biblice, a ședințelor cu psiholog – guru - mentor, a cântărilor, a dorinței după spiritualitate (ambiguitate: poate avea o tentă ascetică respingând trupul, prin detașare, dar și invită și la exacerbarea dorințelor, prin stimularea lor).

Influențe moderne ale hinduismului

- New Age se potrivește cu cerințele gândirii postmoderne, acceptând relativismul, subliniind nevoia de armonie universală, și măgulind dorința omului de a-și depăși condiția printr-un trup cu puteri noi, prin tehnici de meditație, prin contacte cu forțele spirituale, prin magie, prin armonie cu natura și forțele ei elementare, etc.

Influențe moderne ale hinduismului

- 1) un dumnezeu impersonal (forță: și în hinduism și în budism)
- 2) un univers etern (eventual ciclic)
- 3) natura iluzorie a materiei
- 4) viața ciclică (reîncarnare)
- 5) evoluția omului și transformarea sa în divinitate (cf. mormoni). Contopirea omului cu Dumnezeu.

Influențe moderne ale hinduismului

- 6) primirea de mesaje și revelații continue de la ființele din celelalte lumi – lume
- 7) nevoia de meditație cu tehnici spirituale anume, care modifică conștiința de sine
- 8) practici oculte (astrologie, mediumuri și ședințe spiritiste, etc.).

Influențe moderne ale hinduismului

- 9) un regim “armonios” vegetarian, căutarea îmbunătățirii vieții trupului prin regim și tratament holistic (cf. NU Skin...)
- 10) pacifism (activități sociale anti război)
- 11) afirmare unei lumi unite, a unei noi ordini globale
- 12) sincretism religios

“Strategul PSD, Viorel Hrebenciuc, a dat o explicație originală referitoare la succesul lui Traian Băsescu în dezbaterile cu Mircea Geoană, dinaintea turului II al alegerilor prezidențiale:

Eu cred în ezoterism. Nu am vrut să pun confruntarea joi. Băsescu e atunci în formă maximă pentru că poartă violet.
”

Bibliografie

- Filoramo, G., *Istoria religiilor, vol. 1. Religiile antice*, trad. C. Dumitru, Iași: Polirom, 2008.
- Filoramo, G., *Istoria religiilor, vol. 2. Iudaismul și creștinismul*, trad. C. Dumitru, Iași : Polirom, 2008.
- Filoramo, G., Massenzio, M., *Manual de istoria religiilor*, trad. M. Elin, București: Humanitas, 2001.

- Eliade, M., *Tratat de istoria religiilor*, București : Humanitas, 2005.
- Eliade, M., *Istoria credințelor și ideilor religioase*, vol. 1-3, București: Ed. Științifică și Enciclopedică, 1981, 1986, 1988 ; vol. 4 (ed. I.P. Culianu), Iași : Polirom, 2003.
- Hinnells, J.R., *The New Penguin Handbook of Living Religions*, London: Penguin Books, 1998.
- Anderson, Norman (ed), *The Worlds Religions*, Leicester, UK: IVP, 1987 (1975)

- R. Rus, *Istoria Filosofiei Islamice*, București: Ed. Enciclopedică, 1994.
- E. Godo (ed), *Convertirea Religioasă*, București: Anastasia, 2002.
- C. Chapman, *Cross and Crescent. Responding to the challenge of Islam*, Leicester: IVP, 1995.
- M. Eden, D.F. Wells (eds), *The Gospel in the Modern World. A Tribute to John Stott*, Leicester: IVP, 1991.

- William E. Phipps, *Muhammad and Jesus. A Comparison of the Prophets and Their Teachings* (London: SCM Press, 1996)
- Don Richardson, *Veșnicia Din Inimile Lor. Dovezi Uluitoare Ale Credinței Într-Unul Dumnezeu Adevărat În Sute de Culturi Ale Lumii*, Doru Pop and Kitty Bojan (Operation Mobilisation, 1996)
- Neil Anderson and Hyatt Moore, *Temeiul Tuturor Lucrurilor*, D. Horvath (Cluj-Napoca, RO: Aqua Forte, 2004)